

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) กล่าวถึงความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ได้ขยายสาธัญูปโภคจากเมืองสู่ชนบทและการขยายโอกาสทางการศึกษา ทำให้ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทมีความสะดวกสบายมากขึ้นและมีอำนาจในการเลือกซื้อเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้ก่อผลกระทบทางวัฒนธรรมความเป็นอยู่ให้เป็นสังคมบริโภค (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, ม.ป.ป.) และจากรายงานผลการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 ว่าความเจริญทางเศรษฐกิจที่เน้นค่านิยมทางวัตถุ ก่อให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมทางจิตใจ ความหย่อนยานทางศีลธรรม ขาดระเบียบวินัย นำมาซึ่งความขัดแย้งและการเอาตัวเอาเปรียบระหว่างกลุ่มคนต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป.) ในยามที่ประเทศชาติเผชิญวิกฤต คนที่มีคุณภาพ เป็นปัจจัยจำเป็นที่สุด ที่จะช่วยแก้ไขปัญหา ป้องกันปัญหาใหม่ และนำสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (นิตยา คชภักดี, 2541) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ปรับแนวคิดจากการเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนาแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นการเน้น "คน" เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกๆ เรื่อง (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

วินัยมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในหลายๆด้าน ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันการขาดวินัยก็ส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศหลายด้านเช่นกัน ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบันได้แก่ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการจราจรในเขตเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ปัญหาการเลือกปฏิบัติทางกฎหมาย ปัญหาความเสื่อมสลายในสถาบันครอบครัว ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเกิดขึ้นเนื่องมาจากการขาดวินัยของกลุ่มคนในสังคมไทย ลักษณะอื่นๆ เช่น ความเห็นแก่ตัว ความไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น การไม่ตรงเวลา ความมักง่าย ไร้ระเบียบ การขาดความจริงจังและความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน การไม่ปฏิบัติตาม

กฎเกณฑ์ขององค์กรหน่วยต่างๆ ที่บุคคลปฏิบัติงานอยู่ การเลือกพฤติกรรมปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศมิให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศได้ง่าย การเสริมสร้างวินัยของบุคคลในสังคมหรือประเทศเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศดำเนินการพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จึงได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและมีการดำเนินงานโดยหน่วยงานรัฐบาลมาโดยตลอด (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2537 อ้างถึงใน สมจิตต์ สุวรรณวงศ์, 2542) ใน การพัฒนามนุษย์ระยะยาว ถ้าไม่มีวินัยเป็นฐาน ก็จะทำให้เกิดความขัดข้องุ่นวายสับสน ฉะนั้น เราจึงจัดวางวินัยเพื่อความมุ่งหมายระยะยาวในการพัฒนามนุษย์ด้วย(พระธรรมปิฎก, 2538)

การศึกษาของกรูณา กิจขยัน(2517 อ้างถึงใน สุพัฒน์ บิลอับดุลลาห์, 2529) ได้สรุปว่า บุคคลที่มีวินัยแห่งบุคคลควรมีพฤติกรรมดังนี้ คือ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกผิดชอบ ไม่กังวลใจ มีความตั้งใจจริง ใจคอมั่นคง มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์จริงใจ ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ควบคู่ไปกับหน้าที่ คนที่มีความรับผิดชอบคือคนที่ตั้งใจ ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่พึงประสงค์ด้วยความเพียรพยายาม และยอมรับผลของการกระทำนั้น ไม่ว่าจะมีความรับผิดชอบหรือความผิดด้วยความเต็มใจ ไม่หลีกเลี่ยง คนทุกคนที่เกิดมาจะต้องมีหน้าที่ ต้องรับผิดชอบ 2 ทาง คือ รับผิดชอบต่อตนเอง และรับผิดชอบต่อสังคม การรับผิดชอบต่อตนเอง คือการรู้จักรักษาร่างกาย ชีวิตและสุขภาพ ทรัพย์สินและเกียรติยศชื่อเสียงของตนด้วยวิธีชอบธรรม ส่วนความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรู้จักหน้าที่เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง และบุคคลอื่นๆ รวมทั้งงานส่วนรวมที่เป็นระดับชาติอีกด้วย(วิทย์ วิศวะเวทย์ และเสถียรพงษ์ วรรณปก, 2525 อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2542) ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของความเป็นพลเมืองดีของชาติ เพราะประชากรทุกวัย ทุกสถานภาพและทุกอาชีพรับผิดชอบในภาระและบทบาทหน้าที่ของตนย่อมจะส่งผลให้สังคมและประเทศเจริญก้าวหน้าและมีสันติสุข (อรพิน จำปาเนตร, 2536) สุดใจ ชันทองคำ(2534) ได้กล่าวถึงความซื่อสัตย์ว่า เป็นการกระทำหรือพฤติกรรมตลอดจนการ แสดงความรู้สึกของบุคคลในเรื่อง การพูดความจริง การตรงต่อเวลา การยอมรับผิด การไม่ขโมยของผู้อื่น หรือการเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน และการประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา หรือสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองหรือผู้อื่น และได้แบ่งความซื่อสัตย์ออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 2. ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และ อังคณา กสินันท์ (2539) ได้สรุปถึง ความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การประพฤติตัวตรงไปตรงมาอย่างเหมาะสมทั้งกาย วาจา ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ละเมิดของของผู้อื่น มีจิตใจบริสุทธิ์ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบวินัย ไม่พูดปด ไม่โลก ไม่ขโมย ทำตามสัจจะที่ตั้งไว้ จากพระบรมราโชวาทพระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือ

วันเด็ก ปีพุทธศักราช 2531 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2530 มีความว่า ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง เด็กๆ จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดมีขึ้นในตนเอง เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาด ที่เจริญมั่นคง (ประสิทธิ์ ดำรงชัย, ม.ป.ป.) ซึ่งสอดคล้องกับ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน สุพัฒน์ บิลอับดุลลาห์, 2529) กล่าวว่า “ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติพื้นฐานทางบุคลิกภาพของคนที่พัฒนาแล้ว”

สังคมของมนุษย์ที่อยู่ในสภาพสงบสุข และไม่วุ่นวายก็เพราะมีกฎเกณฑ์หรือมีระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคมบังคับไว้ให้คนปฏิบัติตาม ถ้าเมื่อใดยอมให้มีคนประพฤติผิดนอกกรอบ หย่อนอกกฎหมายบ่อยๆ ความวุ่นวายจะจลาจลเกิดขึ้นได้ การปฏิบัติตามระเบียบวินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการอยู่ร่วมกันในสังคม สังคมใดที่มีผู้นอนอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ สังคมนั้นย่อมสงบสุขและมีวัฒนธรรมที่ดี ใครได้มาพบมาเห็นก็ย่อมยกย่องชมเชย แต่สังคมใดที่ขาดระเบียบหรือมีระเบียบแต่คนในสังคมไม่เคารพระเบียบเสียแล้ว ความวุ่นวายและความเสื่อมย่อมเกิดขึ้น และสังคมนั้นๆ อาจถึงแก่ความวิบัติได้ในที่สุด การปฏิบัติตามระเบียบยอมเป็นเครื่องแสดง ความเจริญของจิตใจ ชาติที่เจริญยอมประกอบด้วยผู้คนที่ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย (สมิต อาชวานิลล, ม.ป.ป. อ้างถึงใน นางลักษณ ประเสริฐ และคณะ, ม.ป.ป.) ดวงเดือน พันธุมนาวิน (อ้างถึงใน จรรยา เศรษฐบุตร, อัญชลี วรางรัตน์ และจิริกิต บุญชัยวัฒนา, ม.ป.ป.) กล่าวว่า การที่ประเทศจะพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว นั้น ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศจะต้องเป็นผู้ที่มีจริยธรรม คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ซึ่งสุภาพร จันทร์ศิริโยธิน (2526 อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2542) ได้สรุปถึงลักษณะผู้มีวินัยในตนเองประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ เคารพในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม จะเห็นได้ว่า ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และ ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม เป็นพื้นฐานอันสำคัญของการมีวินัยในสังคม

วัย 0-6 ปี เป็นวัยชีวิตที่คิดฝัน จินตนาการ วัยแห่งการสัมผัส ความปรารถนาที่เรียนรู้ สื่อสารและเล่นร่วมกับผู้อื่น เป็นวัยเริ่มแรกที่จะวางรากฐานของชีวิตข้างหน้าว่าจะพัฒนาไปได้ดีเพียงใด แหล่งการเรียนรู้ในวัย 0-6 ปี ที่สำคัญที่สุดคือ พ่อแม่ และบุคคลในครอบครัว (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543) เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตของเด็กอายุ 0-6 ปี จะเป็นพื้นฐานสำคัญของการเจริญเติบโตทุกๆ ด้านของบุคคลในระยะต่อไป ถ้าสิ่งที่เด็กได้รับตอนวัยต้นเป็นไปอย่างราบรื่นเหมาะสมกับพัฒนาการ และผู้อบรมเลี้ยงดูเด็กให้ความรัก ความเอาใจใส่ ต่อความต้องการพื้นฐานทั้งหลายของเด็กแล้วก็เชื่อมั่นได้ว่าเมื่อเขา

เติบโตขึ้นจะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดู, 2535 อ้างถึงใน เกศินี เกิดอนันต์, 2539) “ครอบครัว” จัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะสังคมไทย เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแรกและสำคัญที่สุดในการฝึกอบรมสั่งสอน และสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็กและเยาวชน ครอบครัวที่ดีย่อมช่วยป้องกันหรือลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นแก่สังคมโดยรวม (จรรยา เศรษฐบุตร, อัญชลี วรางรัตน์ และจิรจิต บุญชัยวัฒนา, ม.ป.ป.)

ในปัจจุบันปัญหาของเด็กและเยาวชนไทย ยังมีมากมาย ถึงแม้ว่าหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนทั้งหลายจะได้ทุ่มเทกำลังความสามารถในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ก็ตาม แต่พื้นฐานของปัญหาต่างๆในแทบทุกเรื่องมักจะหนีไม่พ้นความยากจนหรือปัญหาทางเศรษฐกิจในครอบครัว สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นชนวนปัญหา คือ ความแตกแยกในสถาบันครอบครัว และความไม่รู้บทบาทและหน้าที่ของตนเองของสมาชิกในสถาบันครอบครัว (วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ, 2535) พ่อแม่รู้จักวิธีการเลี้ยงลูกที่เหมาะสมน้อยลง และไม่เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของลูกตามวัยและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสังคมและสภาวะแวดล้อม รวมทั้งขาดความเข้าใจในการเป็นพ่อแม่ที่มีคุณภาพและวิธีการเป็นพ่อแม่ที่ถูกต้องเพื่อเอื้ออำนวยให้ลูกได้พัฒนาตามวัย พัฒนาได้เต็มศักยภาพเป็นคนเก่ง คนดีมีความสามารถ (สายสุรี จุติกุล, 2539) และในสภาพการณ์ปัจจุบันพบว่าสถาบันครอบครัวยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เด็กจึงไม่ได้รับการพัฒนาไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นการที่จะพัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงต้องพัฒนาวิธีการอบรมเลี้ยงดูให้แก่ครอบครัว (ทศนา เขมมณี และคณะ, 2536) การปลูกฝังหรือสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่เด็กนั้นมิใช่หน้าที่หรือความรับผิดชอบของผู้ใดผู้หนึ่งแต่ผู้เดียว หรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งเท่านั้น แต่จะต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบจากหลายฝ่ายด้วยกัน(ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร, ประทีป จินฉิ่ง, ทศนา ทองภักดี, อุษา ศรีจินดารัตน์ และ วันเพ็ญ พิศาลพงศ์, 2539) Leeper and other (1979 อ้างถึงใน ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์, 2539) ได้กล่าวว่า บ้านและโรงเรียนมีภาระหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษาแก่เด็ก และจะไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าปราศจากความเข้าใจ การสนับสนุนและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้ปกครองและครูจะต้องรู้จักเด็กทุกด้านทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน เพื่อจัดการศึกษาให้เหมาะสมสำหรับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครูที่มีคุณภาพในขณะที่เด็กอยู่ในระยะแรกของชีวิต จะมีอิทธิพลต่อชีวิตเด็กในอนาคต

การพัฒนาเด็กให้มีความพร้อม ผู้ปกครองจึงเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่โรงเรียนต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542) จากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีน้อย เช่น การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปของลูกที่โรงเรียน ก็สามารถส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านจิตใจต่อเด็กได้ เช่น การที่ครูสื่อสารให้ผู้ปกครองทราบความเป็นไปของเด็กที่โรงเรียน และผู้ปกครองนำข้อมูลนั้นไปปฏิสัมพันธ์ สันทนาการกับเด็กที่บ้านจะทำให้เด็กรู้สึกที่ผู้ปกครองสนใจ เอาใจใส่ และใกล้ชิดตนเองตลอดเวลา ทำให้เด็กรู้สึกมั่นใจในความสัมพันธ์อันอบอุ่นภายในครอบครัว ซึ่งจะส่งผลต่อบุคลิกภาพและพัฒนาการด้านอื่นๆ อีกด้วย ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังสามารถพัฒนาสู่ระดับอุดมการณ์ได้ กล่าวคือ การมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย จริงจัง ต่อเนื่อง สม่าเสมอ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดเครือข่ายของผู้ปกครองและอาจารย์ครูและชุมชน ซึ่งสามารถนำไปสู่ความร่วมมือในระดับที่กว้างขึ้นและส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กได้สอดคล้องกับสภาพชีวิตในความเป็นจริงที่เด็กดำรงอยู่ (สุมาลี คุ่มชัยสกุล, 2542)

นับตั้งแต่เริ่มสังคมมนุษย์เป็นต้นมา การเกษตรได้เจริญพัฒนาควบคู่มากับการพัฒนาของสังคมมนุษย์เป็นงานที่อยู่ในรูปแบบที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวได้มีบทบาทร่วมทำ และต่อมาได้พัฒนาเป็นอาชีพจนได้กลายเป็นอาชีพที่ครองความยิ่งใหญ่ ตั้งแต่อดีตมาจนถึงยุคปัจจุบัน นับตั้งแต่อาชีพเกษตรกรรมซึ่งหมายถึง การทำนา ทำไร่ ทำสวน ปลูกผัก ฯลฯ (นพคุณ ศิริวรรณ, 2533) เบื้องต้นของปัจจัยสี่ อันจำเป็นแก่การดำรงชีพของมนุษย์ ล้วนมีจุดกำเนิดมาจากเกษตรกรรมแทบทั้งสิ้น การเกษตรเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องมีความผูกพันกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรง และมีบทบาทที่สำคัญยิ่ง ทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ หรืออีกนัยหนึ่งเปรียบเสมือนเส้นโลหิตหล่อเลี้ยงชาติให้รุ่งเรืองมีความก้าวหน้า ไม่เฉพาะแต่ประเทศเกษตรกรรม เช่นประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อมวลมนุษยชาติทั่วโลก (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2525)

สังคมไทยมีรากฐานมาจากสังคมเกษตรกรรม การปลูกข้าวเป็นการผลิตของคนส่วนใหญ่ในประเทศ วิถีชีวิตของคนเพาะปลูกข้าวจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการรังสรรค์วัฒนธรรมในด้านต่างๆ ทั้งวัฒนธรรมการเมืองการปกครอง วัฒนธรรมการกินอยู่ วัฒนธรรมทางความคิดความเชื่อ วัฒนธรรมทางภาษาและตลอดจนการแสดงออกต่างๆ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2539) อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพของราษฎรส่วนใหญ่ในประเทศ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชวินิจฉัยว่า "การทำกสิกรรมเป็นสิ่งสำคัญมาก สำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย ถ้าไม่มีใครทำนา ถ้าไม่มีใครเพาะปลูก จะเป็นเพาะปลูกในสิ่งที่รับประทานได้ หรือเพาะปลูกในสิ่งที่เป็น

วัตถุดิบสำหรับนำไปสร้างอะไรต่ออะไร หรือไปผลิตอื่นๆ ประเทศชาติที่ไม่มีทางจะอยู่ได้ โดยเฉพาะในปัจจุบัน อาชีพเพาะปลูกนี้มีความสำคัญมาก เพราะการเพาะปลูกนี้เป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ ถ้าเราไม่มีการเพาะปลูก ก็จะไม่มียอดวัตถุดิบที่จะมาเป็นอาหาร หรือเครื่องนุ่งห่ม หรือสิ่งก่อสร้าง" (กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2539 อ้างถึงใน ประณม จันทิม, 2542)

การรวบรวมสถิติจำนวนประชากรของประเทศไทยเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2538 พบว่ามีประชากรทั้งสิ้น 59.2 ล้านคน อยู่ในเมือง 18.7 ล้านคน และอยู่ในชนบท 40.5 ล้านคน ซึ่งเป็นประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีรายได้ต่ำ(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, ม.ป.ป.) เนื่องจากปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชนบทยังคงเป็นปัญหาหลักและเป็นปัญหาเรื้อรังมาโดยตลอดที่ทุกฝ่ายจะต้องเร่งแก้ไขโดยรีบด่วน โดยเฉพาะเกษตรกรในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นประชากรในชนบทที่เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของประเทศ เนื่องจากตามรายงานการศึกษาของศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบทกระทรวงมหาดไทย เมื่อปี 2539 มีจำนวนทั้งสิ้น 36,180,060 คน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 15,135,995 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 41.83 นับว่าเป็นกลุ่มประชากรในชนบทกลุ่มใหญ่ที่สุดของประเทศ และยิ่งปรากฏอีกว่าประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายได้ต่อหัวต่ำกว่าทุกภาค กล่าวคือ มีรายได้ต่อหัวในปี 2537 เพียง 20,235 บาท/คน/ปี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงเป็นพื้นที่เป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด (กรมการพัฒนาชุมชน อ้างถึงในเรื่องสิน ไพรีพินาศ, 2541) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาพัฒน์ฯ) เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2541 สรุปว่า มีประชากรไทยที่อยู่ในข่ายความยากจนเพียง 6.84 ล้านคน คิดเป็น 11.4% ของจำนวนประชากรทั่วประเทศกว่า 60 ล้านคน แยกเป็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.77 ล้านคน หรือ 19.4% ภาคเหนือ 1.25 ล้านคน ภาคใต้ 0.91 ล้านคน หรือ 10.5% ภาคกลาง 0.66 ล้านคน หรือ 5.9% และกรุงเทพฯ 0.02 ล้านคน หรือ 0.3% แม้แต่รายงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศในปี 2540 ก็ยังระบุว่า ช่องว่างทางรายได้ของประเทศไทยอยู่ในระดับอันตรายเพราะภาคเกษตรกรรมที่มีประชากรสูงถึง 51% ของประเทศ กลับมีรายได้เพียง 10% ของรายได้ประชาชนเท่านั้น (วิภาพันธ์ ก่อเกียรติขจร, 2542)

ในปัจจุบันสถาบันครอบครัวได้รับผลกระทบอย่างมากจากการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และประเทศเกษตรกึ่งอุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมากต่อลักษณะของครอบครัว วัฒนธรรม และประเพณีของครอบครัวไทย ผลกระทบต่อลักษณะของครอบครัวที่เห็นได้ชัดชัดเจน คือโครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนไปทั้งด้านขนาด(จำนวนสมาชิกในครอบครัว)และในด้านคุณภาพ(ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว)กล่าวคือ ครอบครัวในยุคนี้มีขนาดเล็กกลง โดยจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีแนวโน้มลดลง คือ ในปี 2528 มีสมาชิกของครัวเรือนเฉลี่ย 4.98 คน ต่อมาในปี 2534 ลดลงมาเหลือ 4.3 คน และคาดว่าในปี 2543 จะเหลือเพียง 3.7 คนต่อครอบครัว(ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์, 2537 อ้างถึงใน สมศรี กิจชนะพานิชย์, ทองทิพย์ สุนทรชัย, จริญญา วงษ์พรหม และธนะจักร เยินบำรุง, 2540) และผลของการอพยพย้ายถิ่นของประชากรจากชนบทมาสู่เมืองทำให้สามี ภรรยา พ่อ แม่ ลูกห่างเหินกัน ในชนบท พ่อ แม่ ทิ้งลูกไว้ให้ย่า ยาย หรือญาติเลี้ยง (สมศรี กิจชนะพานิชย์และคนอื่น, 2540) มีเด็กจำนวนไม่น้อยที่พ่อแม่ให้ญาติที่อยู่ในชนบทเป็นผู้เลี้ยงดู ผลกระทบที่เห็นได้ชัด คือหากเด็กถูกทิ้งหลังคลอดก็จะมีโอกาสได้กินนมแม่ นอกจากนี้ยังไม่ได้ได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่ จึงขาดโอกาสที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก ซึ่งผลกระทบนี้อาจส่งผลถึงบุคลิกภาพเด็กในอนาคต(มดิชน, 22 พฤศจิกายน 2537 อ้างถึงใน กุศล สุนทรธาดา และคนอื่น, 2542) และในส่วนของครอบครัวที่ยากจน พ่อแม่จะไม่มีเวลาดูแลลูก และบางครั้งจะให้ลูกช่วยทำงานเพื่อยังชีพ ทำให้เด็กขาดการใช้ชีวิตช่วงวัยเด็กที่สมบูรณ์ (children without childhood) (ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์, 2533 อ้างถึงใน กุศล สุนทรธาดา และคนอื่น, 2542)

เขตการศึกษา 11 นั้นประกอบด้วยจังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ จังหวัดดังกล่าวมีสภาพเศรษฐกิจในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ กล่าวคือรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ปี 2535 15,000 บาทต่อคนต่อปี ขณะที่รายได้ของประเทศ 41,999 บาทต่อคนต่อปี(กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 อ้างถึงใน อัจฉรา เป้นประโคน, 2540) เขตการศึกษา 11 เป็นเขตการศึกษาหนึ่งที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีสภาพเศรษฐกิจโดยภาพรวมต่ำกว่าภาคอื่นๆ และ เขตการศึกษา 11 มีจังหวัดที่จัดว่าเป็นจังหวัดยากจน 5 อันดับแรกของประเทศถึง 3 จังหวัด คือ ศรีสะเกษยากจนอันดับ 1 บุรีรัมย์ยากจนอันดับ 3 สุรินทร์ยากจนอันดับ 4 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2538 อ้างถึงใน อัจฉรา เป้นประโคน, 2540)และจากข้อมูลจากกองบัญชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2539 3 จังหวัดดังกล่าว มีดัชนีคุณภาพชีวิตเมื่อเปรียบเทียบกับดัชนีระดับภาค/ประเทศดังนี้

- ศรีสะเกษ มีคุณภาพชีวิต 0.6100 อันดับที่อยู่ในระดับภาคคือ 14 ระดับประเทศคือ 55
- บุรีรัมย์ มีคุณภาพชีวิต 0.5990 อันดับที่อยู่ในระดับภาคคือ 15 ระดับประเทศคือ 58
- สุรินทร์ มีคุณภาพชีวิต 0.5570 อันดับที่อยู่ในระดับภาคคือ 17 ระดับประเทศคือ 67

(สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, ม.ม.ป.) จากข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2541 ได้กล่าวถึงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่า ยังคงพึ่งพาการเกษตรเป็นหลัก คือมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 19.9 ฐานการผลิตขึ้นอยู่กับพืชเพียง 2-3 ชนิดคือ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ม.ป.) จังหวัดที่อยู่ในเขตการศึกษา 11 จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเช่น เศรษฐกิจของจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผลผลิตทางเกษตรกรรม ประมาณร้อยละ 80 ของรายได้ของจังหวัดคิดเป็นครอบครัวที่เป็นเกษตรกร 174,399 ครอบครัว สินค้าที่ทำรายได้แก่จังหวัดได้แก่ ข้าว ปอแก้ว และมันสำปะหลัง(กมลทิพย์ กสิการ และคณะ, 2542) จังหวัดบุรีรัมย์นั้น การทำน่ายังคงเป็นอาชีพหลักของคนจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งต้องพึ่งพาน้ำฝนปีละครั้ง พืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ปอ และงาดำ ยังคงเป็นพืชที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดบุรีรัมย์รองจากข้าว จากรายงานเบื้องต้น สำนะในการเกษตร พ.ศ. 2536 ของสำนักงานสถิติข้อมูล จังหวัดชัยภูมิ มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร 3,036,363 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 38.02 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด ประกอบอาชีพทางการเกษตรได้แก่ การทำนาในเขตที่ราบลุ่มลุ่มน้ำ การปลูกพืชไร่ ชนิดต่างๆ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลังและการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นหลายชนิด การทำปศุสัตว์ส่วนใหญ่จะเลี้ยงไว้เพื่อการบริโภคในครัวเรือน สัตว์ที่เลี้ยงกันมากได้แก่ ไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ นอกจากนั้นยังมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2542)

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เขตการศึกษา 11 อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และมีปัญหาเรื่องความยากจนผู้ปกครองคงต้องใช้เวลาในการทำมาหากินเพื่อให้มีรายได้มาจุนเจือครอบครัวให้ดำรงชีวิตต่อไปได้ ดังนั้นจึงน่าจะมีปัญหาในเรื่องของการให้เวลาในการดูแลเด็กและส่งเสริมวินัยให้แก่เด็ก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครอง ซึ่งข้อมูลที่ได้รับน่าจะเป็นประโยชน์กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานกับเด็กวัยอนุบาลที่ศึกษาในโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนเกษตรกรรม และหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองกับครูในการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลเพื่อให้เด็กได้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 ใน 4 ด้าน คือ การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง การฝึกให้เด็กปฏิบัติ การกระตุ้นและการเสริมแรง และ การจัดสภาพแวดล้อม

ข้อตกลงเบื้องต้น

การสังเกตพฤติกรรมการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครอง เป็นการสังเกตการปฏิบัติและพฤติกรรมการส่งเสริมวินัยในแต่ละด้านของผู้ปกครอง โดยไม่คำนึงถึงความถี่ของการปฏิบัติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลอายุ 4-6 ปี ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการส่งเสริมวินัย ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 ใน 4 ด้าน คือ การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง การฝึกให้เด็กปฏิบัติ การกระตุ้นและการเสริมแรง และการจัดสภาพแวดล้อม

คำจำกัดความ

วินัย หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความประพฤติของตนเองที่ไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสังคม ใน 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ความรับผิดชอบ หมายถึง การสำนึกในหน้าที่และบทบาทของตนเอง โดยทำงานในหน้าที่ให้สำเร็จด้วยตนเอง ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองในการรักษาสุขภาพอนามัย การเก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้ การตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ การช่วยเหลืองานต่างๆในบ้าน การถนอมรักษาเครื่องใช้ต่างๆ ภายในบ้าน การดูแลระวังความปลอดภัยให้ครอบครัว ความรับผิดชอบต่อชุมชน ได้แก่ การช่วยเหลืองานต่างๆของชุมชน การช่วยเหลืองานของโรงเรียน และการช่วยเหลืองานกุศลต่างๆ

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมที่เหมาะสมของตนเอง ให้เป็นจริงทั้งกาย วาจา ได้แก่ ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ การละอายเกรงกลัวต่อการกระทำผิด การไม่พูดปด การไม่คิดโลภอยากได้ในของผู้อื่น ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น การรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น การไม่ลักขโมย จ้อโก้งของของผู้อื่น การตรงต่อเวลา และการเคารพสิทธิผู้อื่น

ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม หมายถึง การรู้จักปฏิบัติหรือควบคุมพฤติกรรมให้ทำตามกฎ กติกา ข้อบังคับที่ทางสังคมกำหนดขึ้น ในการปฏิบัติตามกฎจราจร เข้าแถวรอรับบริการ การรักษาความสะอาด การรักษาสาธารณสมบัติ และแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

สภาพการส่งเสริมวินัย หมายถึง ลักษณะที่ผู้ปกครองประพฤติปฏิบัติด้วยวิธีการที่เป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง การฝึกให้เด็กปฏิบัติ การกระตุ้นและการเสริมแรง และการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความประพฤติของตนที่ไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคม

การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กวัยอนุบาลในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การฝึกให้เด็กปฏิบัติ หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้เด็กวัยอนุบาล กระทำหรือแสดงพฤติกรรมในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างสม่ำเสมอ

การกระตุ้นและการเสริมแรง หมายถึง วิธีการที่ผู้ปกครองช่วยให้เด็กวัยอนุบาลเกิดวินัย ด้วยการอบรมสั่งสอน ย้ำเตือน ตักเตือน คัดโทษ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การสนับสนุน ให้กำลังใจด้วยการยิ้ม หัวเราะ ชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจในตัวเด็ก ให้รางวัล เมื่อเด็กทำพฤติกรรมที่เหมาะสม

การจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดเครื่องใช้ภายในบ้านและบริเวณบ้านอย่างเป็นระเบียบ และสะอาด รวมทั้งจัดพื้นที่ให้กับเด็ก เช่น จัดให้มีโต๊ะเก้าอี้หรือชั้นเก็บของใช้ส่วนตัว จัดพื้นที่ให้ทำการบ้าน เล่นของเล่น เล่นกลางแจ้ง ออกกำลังกาย และสร้างข้อตกลงร่วมกันและจัดกิจกรรมให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำร่วมกัน

เด็กวัยอนุบาล หมายถึง เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 4-6 ปี ที่เข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11 ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ หรือผู้ใหญ่ที่มีความสัมพันธ์กับเด็กโดยอยู่ร่วมกันในครอบครัว ทำหน้าที่ในการรับผิดชอบ สั่งสอนอบรม และเลี้ยงดูเด็กวัยอนุบาล

ชุมชนเกษตรกรรม หมายถึง ชุมชนที่ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก เป็นอาชีพหลัก

เขตการศึกษา 11 หมายถึง เขตการศึกษาที่ประกอบด้วย 5 จังหวัดคือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และ ศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. ศึกษาตำรา บทความ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม วิทยให้กับเด็กวัยอนุบาล เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุ 4-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11 จากนั้นกำหนดขนาดตัวอย่างประชากร จากสูตร Taro Yamane (ประคอง กรรณสูตร, 2542) ได้ขนาดตัวอย่างประชากร จำนวน 400 คน และมีขั้นตอนในการสุ่ม ตัวอย่างประชากรดังนี้

2.1 ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากอำเภอจาก 5 จังหวัดได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และ ศรีสะเกษ ที่อยู่ในเขตการศึกษา 11 จังหวัดละ 2 อำเภอ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 อำเภอ จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายจาก 10 อำเภอ อำเภอละ 2 โรงเรียน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 20 โรงเรียน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากเลือกผู้ปกครองของ เด็กวัยอนุบาลโรงเรียนละ 20 คน จำนวน รวมทั้งสิ้น 400 คน เป็นตัวอย่างประชากรในการตอบ แบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างประชากร โดยใช้วิธีจับฉลากโรงเรียนจาก 10 อำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียนได้ 10 โรงเรียน แล้วใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง จากการพิจารณาของครูประจำชั้น อนุบาลเลือกผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความสมัครใจ และยินดีให้ข้อมูล โรงเรียน ละ 1 คน จำนวน 10 โรงเรียน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 คนเป็นตัวอย่างประชากรในการตอบ แบบสัมภาษณ์ และใช้แบบสังเกต

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ประเภท ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และ แบบสังเกต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ พิจารณาความยากง่ายของสำนวนภาษา ความครอบคลุมเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย และทดลองใช้กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร (ครั้งที่ 1) แล้ว

นำมาปรับปรุง แก้ไข และนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร (ครั้งที่ 2) แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการติดต่อกับทางโรงเรียนที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย เพื่อนัดผู้ปกครองในการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรมการส่งเสริมวินัย และสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม ด้วยตนเอง

6. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for Social Science)

7. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต มาสรุปรวบรวม เรียบเรียง จัดคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้งหมดในรูปของการบรรยาย ตามประเด็นต่างๆ

8. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11

2. ได้แนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมวินัยที่เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล

3. เป็นข้อมูลให้กับครูผู้สอนในการร่วมมือกับผู้ปกครองส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลต่อไป